

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**27 жовтня 2022 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 27 жовтня 2022 р., м. Мукачево. – 279 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол №6 від 24 листопада 2022 р.)

Нодь І.А., Максименко Д.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ ЗАХОДІВ У ГРОМАДАХ	171
Пантук Ю.М. ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	173
Попович О.П. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ	175
Проскура В.Ф., Діус В.В. ГАЛУЗЕВІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА	176
Пугачевська К.Й., Гомба М.В. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	179
Рейс Т.Т. ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО РЕГІОНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	180
Рибчук А.В. МОДЕРНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ – ФАКТОР РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ	183
Росола У.В., Росола О.А., Росола А.П. ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	185
Русин І.М. РОЗВИТОК ПОНЯТЬ “КАПІТАЛ” ТА “ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ” ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ	187
Феср О.В. ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВІЙНИ	188
Цимбалюк Р.М. ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	190
Чучка І.М. РОЛЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРИКОРДОННОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	192
Яхимець Ю.М. ІНСТРУМЕНТИ МОДЕЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ	193
СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ПІДХОДИ У ФОРМУВАННІ МАРКЕТИНГОВИХ ЗАСАД РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	
Бора І.В., Бора Н.Ю. ОПТИМІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ	197

Список використаної літератури:

1. Гращенко І.С., Остапенко Т.Г., Прищепя Н.П. Транспортна система України як елемент глобальної транспортної системи. Мукачівський державний університет. ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО. Випуск # 15 / 2018.- С. 177-185.
2. Керничний Б.Я. Зарубіжний та вітчизняний досвід застосування технології блокчейн в транспортно-логістичному обслуговуванні. Соціально-економічні проблеми і держава 2020. 1. № 24 С. 46-56.
3. Радченко О.В., Клімович С.О. Оцінка стану розвитку транспорту та транспортної інфраструктури України упродовж останніх років. Державно-управлінські студії. 2019. № 5. URL: http://studio.ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Stattia_RadchenkoKlymovych.pdf.

Росола Уляна Василівна,
PhD, доцент кафедри економіки та фінансів,
Росола Олександра Анатоліївна,
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»,
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Росола Анатолій Петрович
здобувач вищої освіти ОНС «Доктор філософії»,
спеціальності 051 «Економіка»,
Мукачівського державного університету

ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Однією з передумов зародження та розвитку соціального підприємництва є підвищення рівня життя населення та вирішення соціальних проблем на рівні країни. Впровадження цієї мети вимагає від держави ведення глибоко продуманої фінансової державної програми у сфері соціальної політики.

Зниження рівня життя населення, бідність, подекуди нестача їжі та води породжують гостроту цього питання та актуалізують дану проблематику. Слід усвідомлювати, що якщо держава буде направляти свої ресурси на вирішення соціальних проблем, то це не вирішить окреслене коло проблем. Зрозуміло, що якщо держава буде асигнувати грошові потоки на соціальну сферу, то це буде становити додатковий тиск на економіку в цілому. В цих умовах актуалізується поняття та політика соціального підприємництва.

Соціальне підприємництво (також відоме як соціальна економіка) – це сфера громадської діяльності, яка поєднує економічну та підприємницьку діяльність із суспільно корисною діяльністю.

Підприємництво демонструє ділове мислення соціальних підприємств: вони працюють на відкритому ринку та конкурують із традиційними фірмами – вони повинні заробляти, щоб вижити.

Однак прикметник соціальні показує специфіку цих підприємств. Їх головна мета – не накопичення прибутку – зробити власників багатшими, а реалізація

соціальної місії та турбота про важливі для спільноти цінності професійна та соціальна інтеграція людей, створення робочих місць, надання соціальних послуг загального інтересу (для загального інтересу) та місцевого розвитку.

Простіше кажучи, соціальне підприємництво – це діяльність, у центрі якої знаходиться людина. Часто слабший, бореться з різними труднощами, потребує підтримки, яка дозволить йому відчувати соціальну значущість. Це також діяльність, у якій співпраця, вміння слухати інших і солідарність відіграють ключову роль.

Солідарна економіка є частиною соціальної економіки, основною метою якої є професійна активація та соціальна інтеграція, включаючи професійну та соціальну реінтеграцію людей, які перебувають у групі ризику соціального відчуження, а також соціальну та професійну реабілітацію людей з обмеженими можливостями.

Це означає, що соціальна та солідарна економіка залишається на межі між підприємницьким сектором та сектором неурядових організацій, які не працюють на максимізацію прибутку.

Поєднання соціальних цілей з економічною діяльністю соціальних підприємств дозволяє їм бути реальним суб'єктом, що забезпечує роботою своїх членів, а також дає можливість впливати на соціальний світ навколо нас.

Розвиток соціального підприємництва є невіддільною складовою розвитку країни та має свої перспективи розвитку. Слід зазначити, що ключовими характеристиками організацій, які займаються соціальним підприємництвом є:

- позитивна репутація у спільноті місцевого типу, де широке коло партнерів на місцевому рівні органів влади, ЗМІ та бізнесу;
- орієнтованість на найбільш первинні для території соціальні проблеми;
- забезпеченість найголовнішими технічними та адміністративними ресурсами; особливості керівників таких організацій:

- висока активність,
- наявність досвіду роботи в бізнес-секторі та володіння інноваційними технологіями;

- мінімальна конкуренція в даному напрямі діяльності тощо [1].

Соціальні підприємства унікальним чином поєднують соціальну мету з духом підприємництва та загальним благом. Світовий досвід свідчить, що ці підприємства стали кращим способом боротьби з високим рівнем безробіття, оскільки саме такі підприємства повністю відповідають важливим суспільним потребам. Однак вони борються з низкою проблем, в тому числі неоднозначне законодавство на національному рівні, а отже – ускладнений доступ до ринку та відсутність належного навчання та співпраці між зацікавленими сторонами з різних регіонів чи країн.

Сьогодні майже в кожному куточку земної кулі соціальні підприємці створюють інноваційні та креативні рішення для деяких із найбільших бід сучасного світу. Деякі з них знайшли спосіб забезпечити доступ до джерел стабільної, чистої та відновлюваної енергії для багатьох бідних у країнах, що розвиваються; інші впровадили рішення, спрямовані на професійну активізацію людей, які опинилися у складній життєвій ситуації, в тому числі створення нових

робочих місць, що забезпечують фінансову незалежність. Інші вирішили поєднати екологічні ініціативи з соціально відповідальними проектами, щоб залучити та підтримати групи бідних та ізольованих людей.

Отже, соціальне підприємництво явище не нове у нашій країні, а тим більше у світовій практиці. Насамперед воно акцентує увагу на вирішенні соціальних проблем, поєднуючи ефективні бізнес-проекти з соціальною СФЕРОЮ. Дана політика дозволяє вирішувати питання безробіття, підтримувати вразливі категорії громадян, тим самим зменшуючи тиск на соціальну політику держави та економіку в цілому.

Список використаної літератури:

1. Толстова А. розвиток соціального підприємництва в Україні: проблеми та можливості / А. Толстова, С. Сергієнко // Вісник економіки, транспорту і промисловості. – 2018. - № 62. – С. 384-391.

Русин Іван Михайлович,

здобувач вищої освіти ОНС «Доктор філософії»,
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,

Науковий керівник:

д.е.н., професор, декан факультету
економіки, управління та інженерії **Реслер М.В.,**
Мукачівського державного університету

РОЗВИТОК ПОНЯТЬ “КАПІТАЛ” ТА “ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ” ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ

Для економічних наук основною категорією є капітал. Дослідження, які проводяться у сфері капіталу, настільки ж старі, як і економічні роздуми, початок яких можна датувати 1494 роком, коли у Венеції була надрукована “Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita” Л. Пачолі [1].

Свої думки на тему капіталу висловлювали всі відомі економісти, наводячи при цьому багато метафор, які пов’язували капітал із категорією енергії. Даний підхід гарно висвітлений у П. Міровського [2].

На даний момент переважають підходи до розуміння капіталу, які сприймають його як абстрактну категорію (здатність до виконання праці). Ч. Бліс, А. Кохен і Г. Харкаурт (Ch. Bliss, A.J. Cohen, G.C. Harcourt) [3] у трьохтомному опрацюванні під назвою “Capital Theory” зібрали 71 примірник наукових статей, розділів монографій та листів з ХІХ, ХХ і ХХІ століть, автори яких представляли власні погляди на тему теорії капіталу.

Різниця у поглядах були настільки великими, що це дало авторам можливість сформулювати думку про незрозумілість тематики теорії капіталу саме через постійно виникаючі навколо неї розходження у поглядах. Дані розходження, як пише Б. Курек, “...є результатом постійного напруження між двома концепціями капіталу: фізичною і вартісною. Причиною цьому є те, що економісти сприймають

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>